

Brandweerderduiker 2015 in beeld

Jaargang 8, uitgave 19

januari 2016

Afgelopen jaar is de vakgroep druk bezig geweest het borgen van de kwaliteit van de duikteams in Nederland.

Om dit goed voor elkaar te krijgen is er veel tijd geïnvesteerd in de zelfscan duiken, de duikapp, een brancherichtlijn 'Blijvende vakbekwaamheid brandweerderduiker en duikploegleider' en aan het aanpassen van de werkinstructie. Daarnaast is er een toolkit gemaakt over het duikongeval in Koedijk. In deze nieuwsbrief komen veel van deze onderwerpen aan de orde. Daarnaast wordt ook verslag gedaan van de tweede bijscholing voor duikinstructeurs en is er voor de duikploegen belangrijke informatie vanuit het CI-IFV opgenomen in deze nieuwsbrief.

Duikapp

Tijdens het brandweercongres heeft Stefan Wevers startsein gegeven voor het gebruik van de duikapp.

Ron Stil, de trekker van het project overhandigde symbolisch een tablet waarmee vanaf het moment dat we uitrukken de inzet gemonitord kan worden.

Oefen- en uitrukgegevens

De bouwers van de app AG5 en Magenta leveren 2 verschillende apps met nagenoeg de zelfde mogelijkheden en met als doel de oefen- en uitrukgegevens goed te verwerken in de registratieprogramma's. Vanaf oktober zijn ze te verkrijgen. Een mooie stap die we met elkaar gemaakt hebben.

Zelfscan duiken

In juni is een kick-off bijeenkomst gehouden om de zelfscan te vormen naar een landelijk format. Deze bijeenkomst is zeer constructief en een goede start van dit project geweest.

Vanuit de vakgroep is Ines Amesz de projectleider. Gezamenlijk met de aanwezigen is de zelfscan bekeken en aangepast. Na de vakantie is een instructiebijeenkomst gehouden en zijn er 7 veiligheidsregio's die de pilot gaan draaien. Het streven is om in het eerste kwartaal van 2016 een landelijke zelfscan op te leveren. Tijdens de volgende vakgroepdag worden alle regionale duikcoördinatoren op vlieghoogte gebracht.

Brancherichtlijn

Inmiddels heeft de brancherichtlijn 'Blijvende vakbekwaamheid brandweerderduiker en duikploegleider' een vaste vorm gekregen.

Na goede suggesties is het voorstel Blijvende vakbekwaamheid brandweerderduiker herschreven naar een brancherichtlijn. In dit document zijn inmiddels ook de duikploegleider en de assistent duikploeg opgenomen.

Kaders

Het is de bedoeling dat er met deze brancherichtlijn kaders komen voor de opzet van vakbekwaamheidsprogramma's. De brancherichtlijn wordt vervolgens voorgelegd aan de Programmaraad Incidentbestrijding. Een goedkeuring van de Raad van Brandweercommandanten maakt het vervolgens een officiële brancherichtlijn. Het streven is om het medio 2016 te implementeren. Voor nadere informatie kun je terecht bij Hans de Reuver.

Werkinstructie

De werkinstructie 'Werken onder overdruk brandweer' is aangepast en gepubliceerd.

Na het uitgeven van de werkinstructie eind 2013 is er na een jaar een evaluatiemoment geweest. Er zijn in

elke veiligheidsregio wel aanpassingen gedaan om de werkinstructie toepasbaar te maken voor de eigen veiligheidsregio. Heel veel van deze aanpassingen zijn tijdens de evaluatie aangedragen om mee te nemen in een verbetering van de werkinstructie.

Herziene versie

Ron Stil heeft alle aanpassingen zorgvuldig bekeken en heeft na lang zwoegen de eerste herziene versie van de werkinstructie voorgedragen aan de vakgroep. Deze herziene versie is voorgelegd aan de PRIB en inmiddels staat deze versie op de site van de vakgroep.

Bijscholing duikinstructeurs

Op 30 sept jl. startte bij het IFV de tweede bijscholingssessie naar aanleiding van de uitgegeven werkinstructie 'Werken onder overdruk brandweer'.

Een groep van 14 instructeurs maakt middels een eerste opdracht kennis met elkaar. Een van de mogelijk belangrijkste vragen bij deze bijscholing is: wat kom je halen en wat breng je mee?

Eerste dag

Er wordt vervolgens ingestoken op het uiteenzetten van de regels rond Werken Onder Overdruk, de kaders, verplichtingen, harmonisatie van de diverse certificatieschema's en de rol van de Stichting Werken onder OverDruk (SWOD). Aansluitend worden diverse voorbeelden van verschillende activerende

werkvormen gepresenteerd en wordt de medische kennis en kunde aangehaald. Binnen de opzet van de bijscholing is er voldoende ruimte voor inbreng vanuit de groep instructeurs. Delen van kennis en ervaringen is hierbij het uitgangspunt. Er vindt deze dagen dan ook voldoende discussie plaats over het vak duiken en het

toekomstbeeld. Aan het einde van de eerste dag maken we de balans op en behandelen we de lijst met leervragen. Namens de groep instructeurs kunnen we stellen dat er een gemoedelijke sfeer is ervaren en een open leerhouding.

Dag twee

Op dag twee verdiepen we ons in de DCIEM duiktabelen. Hierbij wordt door één van de kandidaten zijn visie en werkwijze gepresenteerd. Nadrukkelijk wordt ook zijn visie van de verwevenheid van de duiktabelen bij het maken van bijvoorbeeld de TRA besproken. Hierbij worden praktijkvoorbeelden en fotomateriaal van onlangs gehaalde resultaten gedeeld. Na het behandelen van de tabellen en de TRA komen de vakbekwaamheidsaspecten aan de orde. Gesproken wordt over oefenopzet, oefenkaarten, toetsing en ontwikkelingen ten behoeve van een betere en meer kwalitatieve invulling van het oefenprogramma.

Afsluiting

Aan het einde van dag twee maken we wederom de balans op en behandelen we de overgebleven punten op de lijst met leervragen. Na twee dagen hebben we op nagenoeg alle leervragen antwoord gekregen en/of de informatie gekregen die we zochten.

Deelnemen aan bijscholing

Het beeld wordt bevestigd dat dit soort bijscholing zeer waardevol zijn en dat er duidelijk een herhalingsbehoefte is. Wil je een volgende bijscholing volgen, dan kun je je aanmelden bij het IFV via e-mail: rudy.dregmans@ifv.nl

Registratie geslaagde acties

Ook in 2015 zijn weer diverse acties gemeld door de betrokken eenheden. De stand is te vinden op de mijnbrandweer.nl

De acties geven een goed beeld van diverse waterongevallen welke door de brandweer bestreden worden. Ook in 2016 ontvangen wij graag weer de meldingen van de acties. Met regelmaat worden mensen gered uit een auto die te water is gegaan maar worden ook diverse oppervlakterreddingen door de TS gedaan. Grote inzet is er altijd voor het voorkomen van onderkoeling. Opvallend zijn de acties in drijfzand en de vele inzetten van het surf rescueteam in de branding van de zee.

Update Handreiking oppervlakteredding

Naast Brand, THV en IBGS is WO een incidenttype op basis waarvan de brandweer in Nederland dagelijks uitrukt en ook diverse reddingen verricht.

Algemeen gesteld hanteren we hiervoor de drietrapsraket: optreden van TS met grijpredding, team oppervlakteredders en duikers.

Alle aspecten

In de afgelopen vijf jaar is de vakgroep WO gegroeid van een soort 'duikersvergadering' naar een vakgroep waarin alle aspecten van waterongevallenbestrijding door de brandweer samen komen. Met het ontwikkelen van de richtlijn 'Werken Onder Overdruk' en bijbehorende vakbekwaamheidseisen kan er nu op dit gebied veiliger en beter opgetreden en samengewerkt worden.

Oppervlakteredding

Logisch gevolg van alle ontwikkelingen is dat er onder de regiovertegenwoordigers een brede behoefte is om een dergelijk document ook voor de oppervlakteredding te maken. Daarbij rekening houdend met de getrokken lessen uit het opstellen van de richtlijn Werken onder Overdruk. Oppervlakteredding is echter duidelijk een ander specialisme dan de inzet als duiker.

Bundelen

Inventarisatie leverde op dat er al veel ontwikkeld is, maar dat er bovenal behoefte is dit te bundelen in een handreiking oppervlakteredding Brandweer. Dit is in 2013 besproken in de kerngroep en daarop is een projectgroep gestart om het concept uit 2010 uit te werken naar een gedragen handreiking. Parallel was de Brandweeracademie ook gestart met een klankbordgroep om de lesstof aan te passen op WO-gebied. Uit onderling overleg bleek dat er eerst een aantal zaken moest worden uitgezocht.

Onderzoek

De vakgroep heeft, met de financiële middelen die door de PRIB vrijgemaakt zijn, dit onderzoek kunnen laten uitvoeren bij de onderzoekers van de Brandweeracademie. Het is met grote medewerking en inzet van de regiovertegenwoordigers WO uitgevoerd. Dit resulteerde in een onderzoek van de brandweeracademie naar de aspecten van oppervlakteredding. De uitkomsten zijn vermeld in het rapport Oppervlakteredding 'De feiten boven water' en is beschikbaar gesteld aan de vakgroep WO. Tijdens de laatste vakgroepdag op 26 november heeft de Brandweeracademie via een uitgebreide

presentatie terugkoppeling gegeven over de bevindingen.

Vertegenwoordigers WO die het rapport en de presentie willen hebben, kunnen een mail met verzoek sturen aan: Martijn.van.straten@vrh.nl De komende tijd zal een plan van aanpak gemaakt worden om tot de handreiking te komen. Vanuit de vakgroep WO zal een projectgroep dit verder oppakken.

Abcoude in actie tijdens finale wedstrijd Oppervlakteredding in Vianen (Vinkeveen werd landskampioen)

CI-IFV

Hercertificering 2015 en 2016

In de periode half september t/m 31 oktober 2015 hebben er vanuit de CI-IFV controles plaatsgevonden voor hercertificering.

Dit gebeurde in de regio's Amsterdam-Amstelland, Drenthe, Friesland, Groningen, Kennemerland, Noord-Holland Noord en Zaanstreek-Waterland en voor de tussentijdse portfoliocontrole in Haaglanden, Hollands-Midden, Rotterdam-Rijnmond en Zuid-Holland Zuid. In totaal is van 484 duikers en 314 duikploegleiders het logboek gecontroleerd.

Vereisten

99% van de certificaathouders voldeed op 1-11-2015 aan de vereisten voor blijvende vakbekwaamheid. Daarbij heeft een deel van de certificaathouders in de periode tussen half september en 1 november nog duiken gemaakt dan wel geleid om aan de vereiste aantallen te voldoen.

Aandachtspunten

Algemene aandachtspunten die uit de controles naar voren komen, zijn:

- de volledige registratie van de logboeken;

- aandacht blijven besteden aan de diversiteit aan oefeningen inzake het vakbekwaam blijven van het duikteam;
- re-integratieprogramma's schriftelijk vastleggen, laten ondertekenen door de instructeur of duikcoördinator en archiveren in het dossier van de certificaathouder. Deze werkwijze wordt ook voorgeschreven in de recente werkinstructie *Werken onder overdruk brandweer*;
- registratie in het logboek en in het digitale registratiesysteem van de regio komen niet altijd overeen;
- jaarlijks zelf een controle op de minimale eisen voor hercertificering (aantal gemaakte/geleide duiken, wijze van registratie) uitvoeren om zicht te houden op de doorlopende beroepservaring.

Hercertificering 2016

In 2016 zal voor hercertificering naast de logboekcontrole tevens examens afgenomen worden. De Brandweeracademie werkt op dit moment aan de ontwikkeling van de praktijkexamens voor de brandweerdruiker en duikploegleider. Daarbij wordt nauw samengewerkt met deskundigen uit de branche. De regio's die in 2016 in aanmerking komen voor hercertificering zijn: Brabant-Noord, Limburg-Noord, Midden- en West Brabant, Zeeland en Zuid-Limburg.

Logboek registratie

Tijdens de hercertificering waren er twee punten die vragen oproepen. De tweede handtekening bij een log van de duikploegleider en de registratie van de duikminuten in de duiktoren. Deze punten zijn besproken in de kerngroep Beheersing Waterongevallen door de Brandweer. Daar is het volgende besloten:

- Bij een log van de duikploegleider is geen tweede handtekening verplicht. Wanneer een instructeur of tweede duikploegleider aanwezig is bij de duik oefening, kan deze de tweede handtekening plaatsen.
- Voor de registratie van de duikminuten in de duiktoren wordt verondersteld dat dcim duiktabellen worden gevolgd om veilig te duiken. De CI-IFV controleert niet meer op de lengte van de duiktijd in de duiktoren.

Certificatieovereenkomst

Alle certificaathouders hebben een certificatieovereenkomst ter ondertekening ontvangen van de CI-IFV. De CI-IFV is verplicht deze af te sluiten met de certificaathouders conform artikel 6. Toezicht, 6.1 Medewerking aan toezicht van WOD-E en F. In de overeenkomst zijn de punten uit artikel 6.1 opgenomen en een aantal aanvullende bepalingen. Alle bepalingen staan ook opgenomen in de werkveldspecifieke certificatieschema's WOD-E en F

en zijn daarmee een herhaling. Als certificaathouder dien je je te houden aan WOD-E en WOD-F. In de certificatieovereenkomst zijn bepalingen opgenomen waarmee benadrukt wordt dat er verplichtingen over en weer zijn tussen de CI-IFV en de certificaathouder. Initiële certificaathouders krijgen bij hun initiële certificaat een certificatieovereenkomst toegestuurd ter ondertekening.

Werken Onder Overdruk Vier opleidingsinstellingen erkend

In de zomerperiode heeft de CI-IFV vier opleidingsinstellingen werken onder overdruk erkend: BON Holding, Falck, Stichting brandweeropleidingen BOGO en de VR Zeeland.

Hiervoor hebben de opleidingsinstellingen een zelfevaluatie en aanverwante documenten aangeleverd op basis van het Protocol opleidingsinstellingen werken onder overdruk, waarna een audit heeft plaatsgevonden. Hiermee is een nieuwe stap gezet in de borging van de kwaliteit van de duikopleidingen voor de brandweer.

Vertrouwen

Met de erkenning spreekt de CI-IFV het vertrouwen uit naar de opleidingsinstellingen kwalitatief goede duikopleidingen te verzorgen bij de brandweer. Met deze erkenning is de onderwijsinstelling gemachtigd om IFV-examens te organiseren voor certificatie van 'duikarbeid verricht voor de brandweer' en 'duikploegleider bij de brandweer' conform de werkveldspecifieke certificatieschema's. Opleidingen tot brandweerdruiker dan wel duikploegleider voor de brandweer mogen enkel bij de erkende opleidingsinstellingen worden gevolgd. De erkende opleidingsinstellingen staan tevens vermeld op de IFV-website en SWOD-website waar terug kunt vinden voor welke scope (A2/B1) mag worden opgeleid.

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de vakgroep Beheersing Waterongevallen door de Brandweer en is bestemd voor alle brandweerdruikteams en andere betrokkenen. Aan deze nieuwsbrief kunnen geen rechten worden ontleend. Vragen, opmerkingen, tips en suggesties zijn welkom. U kunt daarvoor contact opnemen met Martijn Brouwer (secretaris vakgroep B.W.B.) via e-mail: m.brouwer@brandweernederland.nl